

**Dictamen en relació amb la consulta formulada per diverses empreses de l'àmbit docent, en relació amb la condició de responsable del tractament d'imatges de càmeres i mòbils**

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit del delegat de protecció de dades de diverses empreses de l'àmbit docent, en el qual es demana que l'Autoritat emeti un dictamen sobre la condició de responsable de del tractament d'imatges obtingudes amb càmeres i mòbils.

La consulta explica que les empreses han adquirit càmeres i mòbils per realitzar gravacions d'imatges a les seves instal·lacions. La consulta considera que aquestes empreses serien responsables del tractament de l'activitat de gravació d'imatges. La consulta afegeix que qui utilitza les càmeres i mòbils són els treballadors/professors d'altres empreses, diferents a les que formulen la consulta. Atès que, segons la consulta, aquestes altres empreses consideren que serien les responsables del tractament, es pregunta qui es considera responsable del tractament en aquest cas.

Analitzada la petició, que no s'acompanya de més informació, vista la normativa vigent aplicable i l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent.

I

(...)

II

La consulta exposa que les empreses (...), haurien comprat *“càmeres i mòbils per realitzar gravacions d'imatges que es graven en les instal·lacions també de les citades empreses”*, i considera que aquestes empreses *“serien responsables de tractament de l'activitat de gravació d'imatges.”*

La consulta afegeix que, no obstant això, *“qui utilitza les càmeres i els mòbils són els treballadors/professors posats a disposició per tres empreses diferents a les citades”*, els representants de les quals, segons la consulta, *“consideren que els responsables del tractament són ells per decidir sobre els fins i els mitjans del tractament.”*

En concret, la consulta pregunta **“qui es considera responsable de tractament”** en aquest cas. Per això, aquest informe es centrarà únicament en l'anàlisi d'aquesta qüestió, sens perjudici que caldrà tenir en compte també la resta de principis i obligacions derivats de la normativa de protecció de dades personals, en funció de la finalitat i de les característiques concretes del sistema, que no es concreten a la consulta.

Situada la consulta en aquests termes, pel que fa al marc normatiu aplicable a la videovigilància, cal referir-se al Reglament (UE) 2016/679, de 27 d'abril, general de protecció de dades (RGPD), segons el qual són dades de caràcter personal *“toda información sobre una persona física identificada o identificable («el interesado»); se considerará persona física identificable toda persona cuya identidad pueda determinarse, directa o indirectamente, en particular mediante un identificador, como por ejemplo un nombre, un número de identificación, datos de localización, un identificador en línea o uno o varios elementos propios de la identidad física, fisiológica, genética, psíquica, económica, cultural o social de dicha persona;”* (art. 4.1 RGPD).

El tractament de les dades personals, en concret, la imatge o si escau, la veu de les persones físiques, al que es refereix la consulta segons la informació disponible, es troba sotmès als principis i garanties de la normativa de protecció de dades personals, és a dir, l'RGPD i la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD)).

La consulta fa referència a que es preveu “realitzar gravacions d'imatges” a les instal·lacions dels centres docents que formulen la consulta. La consulta explica que aquests centres haurien adquirit *“càmeres i mòbils”* (en referència, sembla ser, a telèfons mòbils, tot i que també podria referir-se a càmeres mòbils), sense més concreció sobre aquests aparells (tipologia, emplaçament previst, possibilitat d'enregistrar imatges i/o sons, etc). Tampoc no s'aporta informació respecte la finalitat que tindrien aquestes gravacions, tot i que sembla que podria ser una finalitat de vigilància dels centres -videovigilància-, sense descartar-ne d'altres, com ara finalitats laborals, docents, etc. A més, la consulta afegeix que les terceres empreses de les que depenen els treballadors dels centres, reclamen poder decidir sobre “els fins i els mitjans del tractament”, precisió que no contribueix a clarificar quina seria la finalitat a la que es vol donar compliment amb l'enregistrament d'imatges.

En el cas que la consulta es refereixi a la utilització de càmeres o altres aparells amb finalitats de vigilància dels centres docents en qüestió (vigilància de les instal·lacions dels centres, control dels accessos, etc.) o fins i tot si obeeix a altres finalitats com ara les docents o de control laboral, cal tenir en compte l'article 22 de l'LOPDGDD, segons el qual:

***“1. Las personas físicas o jurídicas, públicas o privadas, podrán llevar a cabo el tratamiento de imágenes a través de sistemas de cámaras o videocámaras con la finalidad de preservar la seguridad de las personas y bienes, así como de sus instalaciones.***

*2. Solo podrán captarse imágenes de la vía pública en la medida en que resulte imprescindible para la finalidad mencionada en el apartado anterior.*

(...)

*3. Los datos serán suprimidos en el plazo máximo de un mes desde su captación, salvo cuando hubieran de ser conservados para acreditar la comisión de actos que atenten contra la integridad de personas, bienes o instalaciones. En tal caso, las imágenes deberán ser puestas a disposición de la autoridad competente en un plazo máximo de setenta y dos horas desde que se tuviera conocimiento de la existencia de la grabación.*

*No será de aplicaci3n a estos tratamientos la obligaci3n de bloqueo prevista en el artículo 32 de esta ley org nica.*

*4. El deber de informaci3n previsto en el artículo 12 del Reglamento (UE) 2016/679 se entenderá cumplido mediante la colocaci3n de un dispositivo informativo en lugar suficientemente visible identificando, al menos, la existencia del tratamiento, la identidad del responsable y la posibilidad de ejercitar los derechos previstos en los artículos 15 a 22 del Reglamento (UE) 2016/679. Tambi3n podrá incluirse en el dispositivo informativo un c3digo de conexi3n o direcci3n de internet a esta informaci3n.*

*En todo caso, el responsable del tratamiento deberá mantener a disposici3n de los afectados la informaci3n a la que se refiere el citado reglamento.*

*(...)*

*7. Lo regulado en el presente artículo se entiende sin perjuicio de lo previsto en la Ley 5/2014, de 4 de abril, de Seguridad Privada y sus disposiciones de desarrollo.*

*8. El tratamiento por el empleador de datos obtenidos a trav3s de sistemas de cámaras o videocámaras se somete a lo dispuesto en el artículo 89 de esta ley org nica.”*

Aix , en cas que la consulta es refereixi a l'establiment d'un sistema de videovigilància d'espais propis i delimitats dels centres que formulen la consulta, el règim aplicable seria el previst a la normativa de protecci3n de dades personals (RGPD i art. 22 LOPDGDD, aix  com, si escau, la Instrucci3n 1/2009, de 10 de febrer, de l'Agència Catalana de Protecci3n de Dades, sobre el tractament de dades de caràcter personal mitjançant càmeres amb fins de videovigilància).

En aquest context normatiu, i en relaci3n amb la qüestió plantejada, d'acord amb l'article 4.7 RGPD el **responsable del tractament**  s *“la persona física o jurídica, autoridad pública, servicio u otro organismo que, solo o junto con otros, determine los fines y medios del tratamiento;”*

Per la informaci3n de qu  es disposa, en cas que siguin els centres d'ensenyament que formulen la consulta els que tinguin la capacitat -i sobre els que recaigui la decisi3n- de determinar la finalitat del tractament (pel que sembla, la videovigilància de determinats espais i accessos dels centres docents), aix  com els mitjans de s'empraran per a tal finalitat (nombre i característiques tècniques de les càmeres, emplaçament de cada càmera, captaci3n i, si escau, gravaci3n de les imatges, conservaci3n de les imatges, accessos previstos, etc.), aquests centres seran els responsables del tractament de les imatges obtingudes a trav3s del sistema de càmeres que es puguin habilitar.

Dit aix3, la consulta planteja que les empreses que posen a disposici3n dels centres docents els treballadors/professors que, per la informaci3n disponible, utilitzaran les càmeres i els m3bils, reclamen ser-ne les responsables del tractament.

Sobre aix3, i atenent a la definici3n de l'article 4.7 de l'RGPD i a la informaci3n de qu  es disposa, cal apuntar que, atesa la relaci3n contractual entre els centres docents i aquestes terceres empreses, no es pot descartar que aquestes puguin tenir també capacitat de decidir sobre la finalitat del tractament i els mitjans que s'hi empraran. Si fos així, als efectes de la normativa de

protecció de dades personals, no es pot descartar que puguin tenir, també, la condició de responsables.

En qualsevol cas, més enllà de recordar que la condició de responsable correspon a la persona física o jurídica que compleix els requisits de l'article 4.7 de l'RGPD, a la vista de la informació aportada aquesta Autoritat no pot determinar, en el cas concret que es planteja a quina empresa, centre, o persona física en concret cal atribuir la condició de responsable.

Per altra banda, també cal tenir en compte que la normativa de protecció de dades personals també preveu la possibilitat d'establir una corresponsabilitat sobre el tractament, és a dir, que dos o més responsables determinin conjuntament els objectius i els mitjans del tractament (art. 4.7 i art. 26 RGPD i art. 29 LOPDGDD).

Així, segons l'article 26 de l'RGPD:

*“1. Cuando dos o más responsables **determinen conjuntamente los objetivos y los medios del tratamiento serán considerados corresponsables del tratamiento.** Los corresponsables determinarán de modo transparente y de mutuo acuerdo sus responsabilidades respectivas en el cumplimiento de las obligaciones impuestas por el presente Reglamento, en particular en cuanto al ejercicio de los derechos del interesado y a sus respectivas obligaciones de suministro de información a que se refieren los artículos 13 y 14, salvo, y en la medida en que, sus responsabilidades respectivas se rijan por el Derecho de la Unión o de los Estados miembros que se les aplique a ellos. Dicho acuerdo podrá designar un punto de contacto para los interesados.*

*2. El acuerdo indicado en el apartado 1 reflejará debidamente las funciones y relaciones respectivas de los corresponsables en relación con los interesados. Se pondrán a disposición del interesado los aspectos esenciales del acuerdo.*

*3. Independientemente de los términos del acuerdo a que se refiere el apartado 1, los interesados podrán ejercer los derechos que les reconoce el presente Reglamento frente a, y en contra de, cada uno de los responsables.”*

En el cas que ens ocupa, atesa la informació disponible, no es pot descartar la possibilitat que els centres docents en qüestió puguin determinar la finalitat del tractament i articular els mitjans del tractament, individualment (per part de cadascun dels centres docents als que es refereix la consulta), o conjuntament entre els diferents centres i fins i tot, si escau, amb les terceres empreses a què es refereix la consulta.

En qualsevol cas, si s'estableix un model de corresponsabilitat en relació amb un determinat tractament de dades -com podria ser, en aquest cas, el sistema de videovigilància als centres docents-, l'RGPD exigeix la signatura d'un acord que determini clarament les funcions i relacions respectives dels corresponsables en relació amb els interessats, els quals han de conèixer els aspectes essencials de l'acord (art. 26 RGPD).

També cal recordar que, d'acord amb l'article 4.8 RGPD, **l'encarregat del tractament** és *"la persona física o jurídica, autoridad pública, servicio u otro organismo que trate datos personales por cuenta del responsable del tratamiento;"*

En el cas que s'empri aquesta figura, cal definir les responsabilitats de cada agent que intervingui en el tractament de dades derivat de la instal·lació del sistema de videovigilància, mitjançant l'acord o contracte corresponent, en els termes de l'article 28 de l'RGPD.

D'acord amb les consideracions fetes en aquests fonaments jurídics en relació amb la consulta formulada, es fan les següents,

### **Conclusió**

En atenció al que disposa l'article 4.7 de l'RGPD, la condició de responsable del sistema de videovigilància als centres docents que formulen la consulta, correspon a la persona física o jurídica que tingui la capacitat de decidir sobre la implantació del sistema, sobre la finalitat del mateix, i sobre la resta de característiques i condicions en què es duu a terme el tractament.

Barcelona, 23 de setembre de 2021